

9. Het leven van Jezus Christus - Het nooit vertelde verhaal

Deel 1: Jeugdijaren (vanaf Zijn geboorte tot 12-jarige leeftijd)

Er is veel over het leven van Jezus Christus geschreven. Hij is een historische figuur en Zijn naam wordt verbonden aan de vele denominaties die tegenwoordig binnen het Christendom bestaan. Er is zelfs zóveel over dit ene leven geschreven, dat men zich afvraagt of men daar werkelijk nog iets nieuws aan zou kunnen toevoegen. Zoals de lezer zal bemerken, kan men nieuwe feiten over het leven van Jezus Christus vinden door het combineren van de bijbelse met de seculiere geschiedenis en de overlevering uit de tijd waarin Hij leefde. Dit hoofdstuk heeft niet de intentie om de volledige geschiedenis van het leven van Jezus Christus weer te geven. Het zal niet algemeen bekende aspecten van Zijn leven, en de tijd waarin Hij leefde, behandelen.

In het voorgaande hoofdstuk over het rijk Parthië hebben we de historische gebeurtenissen besproken die de wereld waarin Jezus Christus werd geboren hadden vormgegeven. Als de verrassende nieuwe feiten over Zijn leven bij de geschiedenis uit het vorige hoofdstuk gevoegd worden, dan blijkt dat Jezus Christus zeker een rol heeft gespeeld in de machtspolitiek tussen Parthië en het Romeinse Rijk. Als de Here Jezus had gewild, had Hij **een veel grotere rol** kunnen spelen in de politieke aangelegenheden van die tijd. Ook de Bijbel wijst ons op de mogelijkheid daarvan. We beginnen dit hoofdstuk met het presenteren van sterk bewijsmateriaal, dat Jezus Christus werkelijk, als historische figuur, heeft bestaan. Josephus, een Joods historicus uit de eerste eeuw na Christus, beschouwde het leven van Jezus Christus als een vaststaand feit. In *Joodse Oudheden* schreef Josephus:

"In die tijd (Josephus vertelt hier over de gebeurtenissen rond Pontius Pilatus, de Romeinse procurator over Judea) leefde Jezus, een wijs mens, voorzover het is geoorloofd hem een mens te noemen. Hij verrichtte namelijk daden, die onmogelijk werden geacht, en hij was leermeester van mensen die met vreugde de waarheid tot zich namen. En veel Joden, alsook velen van de Grieken bracht Hij tot Zich. Hij was de Christus. Ook nadat Pilatus Hem, op aanwijzing van de belangrijkste mannen bij ons, de straf van het kruis had opgelegd, gaven degenen die het eerst in liefde waren gaan leven, niet op. Hij was namelijk aan hen verschenen op de derde dag, opnieuw levend. De goddelijke profeten hadden die dingen en ontelbare andere wonderbaarlijke dingen over Hem gezegd. Tot op de dag van heden is de naar Hem genoemde groep van Christenen niet verdwenen".¹

In dit kort na de dood en opstanding van Jezus Christus geschreven verslag, getuigt Josephus niet alleen krachtig dat de Here Jezus echt op aarde heeft geleefd, hij geeft tevens een sterke bevestiging van de in de Bijbel vertelde verhalen over Zijn leven. Josephus noemt Hem "een wijs mens" en vraagt zich af of Hij soms meer was dan een gewoon mens, om de "wonderlijke werken" die Hij deed. Een niet-christelijk, Joods historicus uit het apostolische tijdperk, die de wonderen van Jezus als feitelijke gebeurtenissen beschrijft, bewijst dat Hij werkelijk wonderen deed. Josephus bevestigt dat het in de oudtestamentische geschriften staat dat Jezus in opdracht van het Joodse Sanhedrin ("de belangrijkste mannen onder ons") door Pontius Pilatus zou worden veroordeeld om te worden gekruisigd. Josephus erkent dat Jezus Christus de vele profetieën van de Hebreeuwse profeten over de Messias vervulde **en noemt zelfs Zijn opstanding als historisch feit!**

Door naar Jezus te verwijzen als "de Christus" erkent Josephus Jezus als Messias ("de Gezalfde"). Door deze bevestiging van het reële bestaan van Christus, zo kort na Zijn tijd, door een niet-christelijke bron, zijn de ideeën van moderne sceptici, die vraagtekens zetten bij het bestaan van Christus, waardeloos geworden. Josephus kon spreken met ooggetuigen van het leven van Jezus; de moderne sceptici zijn bijna tweeduizend jaar verwijderd van deze gebeurtenissen en zij kunnen er in hun geschriften slechts over speculeren. Ook Romeinse seculiere bronnen zijn het met Josephus eens. Een anti-christelijk geschiedschrijver uit het Romeinse Rijk - Celsus - schreef in de tweede eeuw na Christus: "Door toverkunst was Hij (Jezus) in staat om de wonderen te doen die Hij klaarblijkelijk gedaan heeft".² In deze verklaring erkent een tegenstander van het Christendom met tegenzin de realiteit van de "wonderen" van Christus. De geschiedschrijver Quadratus (actief tussen 117-134 na Christus) spoorde echter de mensen aan te geloven in Jezus, "omdat het resultaat van Zijn wonderen tot op heden voortduurt". Mensen waren genezen en opgewekt uit de dood en "sommigen van hen... leven zelfs vandaag nog".³ De beroemde Romeinse historicus Tacitus schreef over de Christenen enkele tientallen jaren na de dood van Christus en verklaarde: "Hun instigator, Christus, werd in de regeerperiode van Tiberius geëxecuteerd door de gouverneur van Judea, Pontius Pilatus".⁴ In de Romeinse geschiedschrijving wordt dus duidelijk bevestigd dat Jezus Christus heeft geleefd en werd geëxecuteerd in Judea onder Pontius Pilatus. Zelfs spotters en niet-christelijke schrijvers erkennen dat Hij bovennatuurlijke dingen deed. Eén schrijver heeft vastgelegd dat van enkele in leven zijnde personen bekend was dat zij ooit gestorven waren en door Jezus Christus uit de dood waren opgewekt. Hoe men ook denkt over Jezus Christus, feit is dat Hij inderdaad leefde en stierf in de periode waarin de Bijbel zegt dat Hij leefde en stierf, dat Hij geweldige dingen deed en dat Hij diepe indruk maakte op de samenleving van Zijn dagen.

Op het moment dat Jezus Christus werd geboren, waren het Romeinse Rijk en Parthië beide machtige, stabiele en rivaliserende "supermachten". Rome regeerde over het Middellandse Zeegebied en Parthië regeerde over de Aziatische landen vanaf het huidige Syrië tot India. Palestina lag in het Romeinse Rijk, dichtbij de grens met Parthië (de rivier de Eufraat). In de decennia voor de geboorte van Jezus, bevochten het Romeinse Rijk en Parthië elkaar in verschillende veldslagen, waarvan er één werd uitgevochten in de omgeving van Antiochië in Syrië (zeer dichtbij Palestina).⁵ In ongeveer 40 vóór Christus begonnen de Parthen met een groot offensief, waarmee ze de Romeinen voor korte tijd uit Azië wisten te verdrijven. Drie jaar lang (van 40-37 vóór Christus) maakte Palestina deel uit van het Parthische rijk en werd geregeerd door een Joodse vazalkoning van de Parthen, genaamd Antigonos. Koning Herodes (de Romeinse vazalkoning over Judea) vluchtte toen voor de Parthen, omdat hij voor zijn leven vreesde. De door de Parthen gesteunde heerschappij van Antigonos was slechts van korte duur, maar viel blijkbaar in goede aarde bij de Joden. Toen de Parthen zich weer achter de Eufraat terugtrokken, probeerde Antigonos met Joodse steun zijn positie als koning der Joden te handhaven, maar werd door Herodes verslagen. Marcus Antonius (de Romeinse legeraanvoerder, die beroemd is geworden door zijn scharrel met Cleopatra) gaf bevel om Antigonos te ont-hoofden. Josephus zegt dat dit werd gedaan om zo de Joden te dwingen de gehate Herodes weer als hun koning te aanvaarden.⁶ In 37 tot 36 vóór Christus deed Marcus Antonius vervolgens een massale poging om Parthië binnen te dringen. Zijn leger werd echter door de Parthen totaal verslagen.⁷

Om de lezer voor deze gebeurtenissen in de oudheid een modern referentiekader te geven: deze Romeins-Parthische oorlogen waren voor de mensen in de tijd van Jezus korter geleden, dan de Tweede Wereldoorlog voor de hedendaagse lezer. Veel van de Joden in Palestina konden zich de Parthische heerschappij nog goed herinneren en wisten dus dat die verre te verkiezen was boven het Romeinse gezag. De nederlaag van Marcus Antonius had een "ontspanningsperiode" tussen deze twee supermachten tot gevolg, waarbij de rivier de Eufraat weer als grens diende tussen de twee uitgestrekte wereldrijken. Deze lange periode van vreedzame betrekkingen duurde van 36 vóór, tot 58 na Christus.⁸ Binnen dit tijdsbestek viel heel het leven van Jezus Christus en ook de vroeg apostolische tijd. Rawlinson zegt dat het in die periode het algemene Romeinse beleid was om geen oorlog met Parthië uit te lokken, zolang beide wereldrijken zich hielden aan de afspraak om elk aan hun eigen zijde van de Eufraat te blijven. Rawlinson zegt het volgende over dit rustige intermezzo:

"Het is een bekend feit dat Augustus als beleidsbeginsel aan zijn opvolgers naliet, dat het Romeinse Rijk zijn uiterste grenzen had bereikt en

dat er geen voordeel te behalen viel door verdere uitbreiding. Dit beginsel, dat door Tiberius strikt werd nageleefd, werd over het algemeen door alle vroege keizers geaccepteerd ...".⁹

Zolang de keizers de vrede met Parthië wilden handhaven, waren de Romeinse ambtenaren langs de Parthische grens (zoals Koning Herodes en Pontius Pilatus) zich bewust dat zij hun positie en leven riskeerden als ze Rome in een ongewenste oorlog met Parthië zouden verwickelen. Zoals wij nog zullen zien zouden zonder deze ontspanningsperiode tussen Parthië en het Romeinse Rijk bepaalde gebeurtenissen tijdens het leven van Jezus Christus welhaast onmogelijk zijn geweest. De eerste van die gebeurtenissen was de komst van de Magiërs of "Wijzen" om hulde te brengen aan Jezus. We lezen hierover in Matthéüs 2 : 1-12 en dit zal belangrijker worden naarmate we deze gebeurtenis bekijken tegen de achtergrond van de Romeins-Parthische verhoudingen.

De Magiërs waren de machtige leden van één van de twee wetgevende lichamen die in Parthië de koningen aanstelden en zij hadden binnen het rijk grote invloed. De eerste van deze twee lichamen was samengesteld uit leden van de koninklijke familie (de Arsaciden), het andere bestond uit priesters (de "Magiërs") en invloedrijke Parthen die niet van koninklijken bloede waren (de "Wijzen"). De Magiërs en Wijzen stonden tezamen bekend als de Megistanen ¹⁰ In de Statenvertaling wordt in Matthéüs 2 : 1 verteld dat er "wijzen van het Oosten" kwamen om Jezus te aanbidden. De term "Wijzen" kan beschouwd worden als de correcte titel voor de Megistanen uit Parthië. Het Griekse woord dat vertaald is met "wijzen" is "magian", wat letterlijk "Perzisch astronoom of priester" betekent. ¹¹ Parthië heerste in de tijd van Christus al heel lang over al het Perzische grondgebied en de in de Bijbel genoemde "Wijzen" waren duidelijk Megistanen, zeer hooggeplaatste Parthische functionarissen. Traditioneel gaat het in de christelijke verhalen altijd over de komst van "drie wijzen", maar de Bijbel beperkt zich helemaal niet tot een aantal van slechts drie bezoekende koningen of wijzen. **De gebeurtenissen in de Bijbel en de realiteit van die dagen pleiten zelfs voor een veel grotere delegatie van de Megistanen uit Parthië!**

In de vorige hoofdstukken hebben we gezien dat de Parthen afstammelingen waren van de tien stammen van Israël en dat hun priesters waarschijnlijk uit de stam Levi waren. Deze delegatie Magiërs bestond daarom uit vooraanstaande leden van de tien stammen van Israël. Ook veel leden van de stam Juda bevonden zich in Parthië en daarom kan het zelfs zo zijn dat ook zij waren vertegenwoordigd. Daaruit volgt dat deze delegatie Wijzen gemakkelijk kon bestaan uit ten minste tien of twaalf mannen, die de verschillende stammen

van Israël vertegenwoordigden. Ook kunnen we in de Bijbel lezen dat de Magiërs de jonge Jezus niet bezochten in de stal in Bethlehem (zoals de meeste kerststalletjes suggereren), maar **in een huis** (niet een stal). Jezus was toen blijkbaar oud genoeg om een "**kindeken**" te worden genoemd (en niet meer "een kindeken in doeken gewonden"). De beschouwing van Lukas over de geboorte van Christus (Lukas 2 : 8-40) vertelt wel over de komst van herders naar de stal, maar maakt geen melding van Wijzen die Christus toen zouden hebben bezocht.

Matthéüs 2 : 8 voegt daaraan toe dat Herodes de Wijzen "naar Bethlehem" stuurde, nadat hij met de oversten der Joden had overlegd over de in de profetieën voorzegde geboorteplaats van de Messias. Zij verwezen naar Micha 5 : 2, waar staat dat de Messias uit Bethlehem zou voortkomen. Zij waren ook zeker op de hoogte met Daniël 9 : 25, 26, waarin werd voorzegd dat in deze periode de komst van de Messias moest plaatsvinden. Gewapend met deze informatie regelde Herodes een geheime ontmoeting met de delegatie uit Parthië en vroeg hen wanneer "de ster" die zij hadden gevolgd voor het eerst was verschenen. Blijkbaar kreeg hij te horen dat dit bijna twee jaar geleden was, want hij liet alle mannelijke kinderen in Bethlehem, die jonger waren dan twee jaar, ombrengen. Dit in een poging om de Messias (die hij als een concurrent voor zijn positie als koning der Joden beschouwde) te doden.

De Bijbel vertelt ons dat "de ster" bijna twee jaar voor de geboorte van Jezus aan de Wijzen verscheen. Dit biedt ons echter geen goed houvast voor het bepalen van de leeftijd van Jezus toen de Wijzen Hem bezochten. Deze Wijzen waren, toen de ster verscheen, vooraanstaande mensen in Parthië en dus was een reis naar Judea voor hen zeer tijdrovend. Ook kostte het tijd om de kostbare geschenken voor de Messias voor te bereiden, om hun zaken op orde te brengen voor een lange periode van afwezigheid, om een karavaan samen te stellen (en waarschijnlijk een gewapend escorte te regelen ter bescherming) en om de lange reis naar Judea te maken. Een reis die verliep met de snelheid van het traagste lastdier in de karavaan. De "ster" kan vóór de geboorte van Jezus aan de Wijzen zijn verschenen en daarom kan Jezus bij de komst van de Magiërs van een paar maanden tot twee jaar oud zijn geweest. Denk ook aan wat Matthéüs 2 : 1-3 zegt:

"Toen nu Jezus geboren was te Bethlehem, gelegen in Judea, in de dagen van den koning Herodes, ziet, enige wijzen van het Oosten zijn te Jeruzalem aangekomen. Zeggende: Waar is de geboren Koning der Joden? want wij hebben gezien Zijn ster in het Oosten, en zijn gekomen om Hem te aanbidden. De koning Herodes nu, dit gehoord hebbende, werd ontroerd, en geheel Jeruzalem, met hem".

In dit verhaal wordt niet verteld dat het "**drie Wijzen** uit het Oosten" waren, die in het geheim bij Herodes op bezoek gingen, Jezus bezochten en daarna Judea in het geheim weer verlieten om naar Parthië terug te keren. Hun aankomst in Jeruzalem was **een volkomen openbare gebeurtenis**, want "geheel Jeruzalem" werd door hun komst "ontroerd". Dit betekent dat de Magiërs (een delegatie van twaalf of meer hoge Parthische functionarissen) naar Jeruzalem kwamen met een karavaan, afgeladen met kostbare schatten en onder begeleiding van een flink escorte bewapende Parthische soldaten! Deze Magiërs waren hoge ambtenaren die behoorden tot de regerende macht van Parthië en daarom zouden ze normaal gesproken al onder escorte van Parthische soldaten reizen om hun veiligheid te waarborgen. In dit geval waren ze met veel kostbaarheden op reis gegaan, om die aan de nieuwgeboren Messias aan te bieden en zal hun escorte zelfs buitengewoon groot zijn geweest.

Bovendien zullen deze hoge functionarissen niet zonder een grote hofhouding van bedienden, dierenverzorgers, keukenpersoneel enzovoorts op zo'n lange reis zijn gegaan. Deze Parthische karavaan kan uit vele honderden mensen hebben bestaan! Omdat er met deze karavaan veel hoge Parthische functionarissen en zeer waardevolle schatten werden vervoerd, is het goed mogelijk dat er vele duizenden Parthische soldaten de karavaan begeleidden. Dit is niet overdreven. Josephus vermeldt dat schatkaravanen, die dure offeranden van Joden in Parthië naar Jeruzalem brachten, begeleid werden door "vele tienduizenden mannen".¹² Het was in de oudheid gevaarlijk om met dure voorwerpen te reizen. Niet alleen bandieten waren een bedreiging, maar ook plaatselijke satrapen konden hun legers inzetten om een schatkaravaan, die door hun gebied trok, te overheersen. Gewone Joodse burgers van Parthië mochten onder begeleiding van een escorte, bestaande uit meerdere infanteriedivisies, naar Jeruzalem reizen. Zou een belangrijk gezantschap van de heersende elite van Parthië, met een karavaan vol kostbare geschenken, dan door een kleiner gewapend escorte worden begeleid?

De Wijzen die naar de Here Jezus kwamen, brachten niet maar enkele gouden voorwerpen en nog wat andere kostbaarheden mee, die zij in hun eigen zadeltassen konden vervoeren. Zij kwamen om Hém te aanbidden, die als de "Koning der Joden" was geboren. Deze Parthische delegatie vervoerde een huldeblijk voor een "Vorst". Het is dan ook veel waarschijnlijker dat ze een hele colonne lastdieren bij zich hadden, beladen met "goud, wierook en mirre". Hun karavaan was enorm en de aankomst daarvan in Jeruzalem werd al snel een bijzondere gebeurtenis. De hele stad was door haar komst in rep en roer en dat getuigt van **een zeer opvallende en indrukwekkende Parthische karavaan**, die in Jeruzalem arriveerde niet lang na de geboorte van Jezus in Bethlehem.

Alleen al de lengte van de karavaan, de schatten en het escorte vervulden koning Herodes met ontzag en de hele stad begon zich zorgen te maken.

Hieruit blijkt dat deze karavaan uit Parthië zoveel gewapende begeleiders had, dat velen vreesden dat het ging om een invasiemacht, die was gekomen om Jeruzalem te bezetten. De reden echter, die ze voor hun komst gaven, namelijk om de Messias te bezoeken, schokte deze stad der Joden. Zij verlangden immers intens naar de komst van de Messias, die hen zou bevrijden van de Romeinse heerschappij?! Duidelijk is dat de Joodse machthebbers begrepen dat de Parthen voor de Messias kwamen, want zij zochten snel in de profetieën over de Messias, om de stad van Zijn geboorte te vinden.

Nadat zij met Herodes en met vooraanstaande Joodse ambtenaren hadden gesproken, reisde de Parthische delegatie verder om Jezus te aanbidden en Hem hun geschenken aan te bieden. (Matthéüs 2 : 11 zegt dat Jezus en Maria omstreeks die tijd in "een huis" woonden en dus niet meer in de stal verbleven.) De spionnen van Herodes zullen de tocht van de Wijzen naar Bethlehem met argusogen in de gaten hebben gehouden. God waarschuwde Jozef vervolgens in een droom dat hij naar Egypte moest vluchten, (Matthéüs 2 : 13) om de naderende moordpartij op de jonge mannelijke kinderen in Bethlehem te ontlopen. Aangezien deze verordening van Herodes alleen Bethlehem betrof, zou er voor Jozef, Maria en Jezus geen noodzaak zijn geweest om te vluchten, als ze niet nog steeds in Bethlehem verbleven. Door hun vlucht naar Egypte kwamen ze helemaal buiten de jurisdictie van Herodes.

Herodes maakte een denkfout door te veronderstellen dat de Messias zou worden geboren in een gezin dat uit de buurt van Bethlehem afkomstig was. Lukas 2 : 4 vertelt dat het gezin waarin de Here Jezus werd geboren in Galilea woonde, maar dat de reis naar Bethlehem werd gemaakt om zich te voegen naar een belastingverordening van die dagen. Dit gezin stamde namelijk direct af van koning David. In Lukas 2 : 39 staat dat Jozef, Maria en Jezus, niet lang na de geboorte van Jezus, naar Galilea terugkeerden en rept niet eens over hun reis naar Egypte. Het lijkt daarom duidelijk dat het verblijf in Egypte van Jozef, Maria en Jezus kort is geweest. De geschiedenis vermeldt dat Herodes ("Herodes de Grote") stierf in het jaar 4 vóór Christus¹³ en in Matthéüs 2 : 14-19 staat dat Jezus en zijn ouders uit Egypte terugkeerden, meteen nadat Herodes was gestorven (in 4 vóór Christus). Herodes moet daarom overleden zijn, kort na zijn bevel om de mannelijke kinderen in Bethlehem te doden.

Herodes stierf in het jaar 4 vóór Christus en door veel historici wordt aangenomen dat het jaartal van de geboorte van Jezus rond 4 vóór Christus is. Daarom moeten de gebeurtenissen rond Zijn geboorte in korte tijd hebben

plaatsgevonden: de komst van de karavaan van Magiërs uit Parthië; de vlucht naar Egypte; de dood van Herodes; de terugkeer uit Egypte van het gezin waartoe Jezus behoorde. Lukas 2 : 39 vertelt dat Jozef, Maria en Jezus kort na de geboorte van Jezus teruggingen naar Galilea, waaruit ook blijkt dat de genoemde gebeurtenissen hebben plaatsgevonden in een kort tijdsbestek. Het is veelbetekenend dat de ouders van Jezus gehoorzaam waren aan de Wet Gods, waarin besnijdenis op de achtste dag wordt voorgeschreven, (Leviticus 12 : 2, 3) en aan de Joodse traditie om hun eerstgeboren mannelijke kind in de tempel te Jeruzalem aan God voor te stellen. (Lukas 2 : 21-24) Dit is een belangrijke constatering, want hiermee wordt aangetoond dat de Here Jezus opgroeide en werd gevormd in een omgeving waar Gods Woord werd gehoorzaamd en de Joodse tradities in ere werden gehouden.

De geschiedenis leert ons dat de verhoudingen tussen de Romeinen en de Parthen op het tijdstip van de geboorte van Jezus vreedzaam waren. De Bijbel bevestigt dit, want we lezen dat de Parthische Magiërs niet stiekem Romeins gebied binnenslopen om naar de Messias te zoeken. Ze gingen juist rechtstreeks naar koning Herodes en waren openhartig over de bedoeling van hun komst naar het door de Romeinen bezette Palestina. Ze informeerden Herodes dat ze waren gekomen om "de geboren Koning der Joden" te aanbidden. Het is dankzij het krachtige vredesbeleid van Caesar dat deze vrede met Parthië in stand bleef en er hierdoor geen oorlog ontstond. Herodes had natuurlijk woedend kunnen worden en schreeuwen: "Hoe durven jullie te vragen om een "koning der Joden" te bezoeken, anders dan mij. Ik ben de koning der Joden!" Het is nogal eigenaardig dat Herodes zijn trots doorslikte en de Parthen gedwee antwoord gaf. Dit is niet alleen te danken aan het vredesbeleid van Caesar, maar ook aan het geheugen van Herodes. Hij herinnerde zich dat de Parthen enkele decennia daarvoor de troon van Judea door middel van gewapende macht onder hun heerschappij hadden gebracht. Het zeer gewillige antwoord van Herodes op de hoogst provocerende vraag van de Parthische functionarissen kan ook betekenen dat hij geïntimideerd was door de vele soldaten die de Parthische Wijzen hadden meegebracht. De hele stad stond op z'n kop door de komst van de Parthen en het gerucht kan zijn ontstaan dat de aanwezigheid van zoveel Parthische soldaten betekende dat er weer een Romeins-Parthische oorlog ophanden was. Herodes kan zelfs hebben gedacht dat de vraag van de Parthen bedoeld was om een incident uit te lokken, dat moest leiden tot het begin van vijandelijkheden en zijn afzetting van de troon.

We moeten nog even iets opmerken over de "ster" die de Magiërs tot de Here Jezus leidde. Sommigen hebben geopperd dat deze ster een komeet of een ander fenomeen aan de sterrenhemel was, hoewel we uit de context kunnen

opmaken dat dit onmogelijk was. De door de Bijbel beschreven ster leidde de Wijzen over een lange weg, van oost naar west, van Parthië naar Judea en Matthéüs 2 : 9 vertelt dat hij uiteindelijk "**stond boven de plaats, waar het Kindeken was**". Geen enkele komeet of verschijnsel aan de sterrenhemel kan een bepaalde stad aanwijzen, laat staan één enkel kind in één bepaalde woning. In de Bijbel wordt regelmatig het woord "ster" gebruikt om een engel aan te duiden. (Job 38 : 7; Openbaring 1 : 20) Er is dus alle reden om aan te nemen dat de "ster", die de delegatie edelen uit Parthië bracht naar één specifiek kind in één bepaald huis in Judea, een engel Gods was. Iets anders slaat nergens op. Alleen een engel (of geestelijk wezen) kan letterlijk hebben "gestaan boven" het kindje Jezus om de Parthische edellieden op dit bepaalde kind te wijzen.

Er staat ook niets in de bijbelse vertelling waaruit blijkt dat deze "ster" voor iemand anders dan de Magiërs (Wijzen) zichtbaar was! Matthéüs 2 : 2 vertelt dat de Wijzen een "ster" zagen, maar uit de context blijkt niet dat iemand anders hem ooit heeft gezien. In vers 7 staat dat Herodes aan de Wijzen vraagt wanneer "die ster" aan hen is verschenen. Hieruit blijkt dat er in Judea niemand op de hoogte was met een dergelijke "ster". Als er sprake was geweest van een ongewoon verschijnsel aan de hemel, dan zouden Herodes en zijn astrologen de exacte datum van die verschijning wel hebben geweten.

Nadat de engel (de "ster") de Parthen naar Judea had gebracht, verdween hij, waardoor het voor de Parthen noodzakelijk werd om aan Herodes de weg te vragen. Toen de Magiërs Herodes hadden verlaten, verscheen de "ster" opnieuw en bracht hen rechtstreeks naar Bethlehem. (Matthéüs 2 : 9) Hij "stond boven" het jonge kind Jezus om in het bijzonder Hem alleen aan te wijzen. Vers 10 vertelt dat de Magiërs zeer verheugd waren toen de ster opnieuw verscheen om hen de weg te wijzen. Het is duidelijk dat een "ster" die verschijnt, verdwijnt en dan weer verschijnt aan de Magiërs (maar blijkbaar door niemand anders werd gezien), een engel is. Dit wordt ondersteund door Lukas 2 : 8-15, waarin staat dat de geboorte van Jezus aan de herders werd aangekondigd door engelen, die tot hen spraken vanuit een tegelijk met hen verschijnend hemels licht. God gebruikte engelen om de herders naar de kribbe van de Here Jezus te leiden en de logische conclusie is dat Hij ook een engel heeft gebruikt om de Magiërs bij Hem te brengen.

Nadat de Wijzen de Here Jezus hadden gevonden, aanbaden zij Hem en gaven Hem hun kostbare geschenken: goud, mirre en wierook. Daarna werden ze door God in een droom gewaarschuwd (Matthéüs 2 : 12) om niet terug te keren naar Herodes, waarna de Magiërs en hun begeleiders haastig uit Judea vertrok-

ken. Herodes kwam erachter dat hij voor de gek was gehouden en vermoordde wraakzuchtig alle jonge mannelijke kinderen in Bethlehem, in een vergeefse poging om de Messias te doden. Er wordt echter geen melding gemaakt van enige poging om de Magiërs in te halen en af te straffen. Deze hooggeplaatste Parthische edellieden hadden "diplomatieke onschendbaarheid" en Herodes durfde niet de woede van Caesar te riskeren door de Parthen lastig te vallen. Ook weerhield de omvang van het gewapend escorte van de Wijzen Herodes blijkbaar van een poging tot achtervolging.

Men kan deze opmerkelijke episode nog vanuit een ander belangrijk gezichtspunt bekijken. Het is niet verbazend dat de Joodse leidlieden in de regeerperiode van Herodes voldoende vertrouwd waren met de profetische geschriften om Herodes te kunnen wijzen waar de Messias zou worden geboren. **Het is echter wel verbazend dat God Zich meer bemoeide met edellieden uit de heersende klasse in Parthië, dan met de Joodse priesters! Bijbels gezien is dit niet logisch, tenzij (A) de Parthen afstammelingen waren van de verbannen stammen van het Huis Israël en (B) deze Magiërs (priesters uit Parthië) Levieten waren.** Tijdens Zijn bediening verkondigde Jezus Christus Zelf dat Hij niet was gezonden naar heidenen, maar slechts naar afstammelingen van Israël. (In Matthéüs 15 : 24-28 zien we de aarzeling van Jezus om een heidense vrouw te helpen.) In het hele Oude Testament bemoeide God Zich bijna uitsluitend met het Huis Israël en het Huis Juda. Zijn betrokkenheid met andere volkeren was incidenteel (dat wil zeggen dat Hij ze slechts gebruikte om Zijn volk te straffen wanneer ze hadden gezondigd). Pas na de dood van de Here Jezus mochten niet-Joden vrijelijk tot de God van Israël naderen. Dat God Zich intensief bemoeide met de Parthische edellieden bevestigt dat de Parthen uit Het huis Israël in Azië waren en ondersteunt de conclusie dat de Magiërs (hun priesters) uit Parthië Levieten waren. Het is zeer verhelderend dat sommigen uit de heersende klasse van Parthië, de God van Abraham, Izak en Jakob aanbaden. En nog méér, dat God Zelf een engel naar de Magiërs zond om hen naar Jezus te brengen en hen door middel van dromen instructies gaf. God beschouwde deze Parthen blijkbaar als "naar de letter der wet rechtvaardig", want anders zou Hij nooit op zo'n persoonlijke wijze met hen te maken kunnen hebben. Dat deze ontwikkelde Parthen de pasgeboren Messias wilden bezoeken en aanbidden, bewijst dat zij bekend waren met de profetieën in het Oude Testament. Wie zou in die jaren op zoek gaan naar de Messias, anders dan Israëlieten, hoewel ze uit hun vaderland waren geëmigreerd?

Misschien loopt dit vooruit op het verhaal, maar men zou toch eens de gebeurtenissen in Handelingen 2 overwegen. Hier wordt verteld (vers 9) dat er onder degenen die voor het Wekenfeest (de christelijke Pinksterzondag) op bedevaart

waren in Jeruzalem, ook "Parthers" waren. Vers 9 zegt verder dat er "Meders, Elamieten, en de inwoners van Mesopotamië" onder de aanwezigen op dit feest waren. Al deze gebieden waren provinciën van het Parthische rijk. Wij weten dat er delen van de tien stammen verhuisd waren naar "de steden van de Meden". De aanwezigheid van gelovigen uit Media is daarom eenvoudig te verklaren als de aanwezigheid van mensen uit de tien stammen van Israël. Interessant genoeg noemt vers 9 ook "inwoners... van Azië" onder de aanwezigen. Het woord "Azië" heeft een onduidelijke oorsprong, maar de *Encyclopaedia Britannica* zegt dat "het woord ("Azië") waarschijnlijk Assyrisch of Hebreeuws van oorsprong is en voor het eerst werd gebruikt ... met een bepaalde - beperkte - plaatselijke toepassing. Later kreeg het een uitgebreidere betekenis".¹⁴ Eén van de Scythische stammen droeg de naam "Asii" (of "Asiani")¹⁵ Daar de "Asiani" één van de Scythische stammen was met "Izak" (de Sacae of Saka) in hun naam, kan de bijbelse verwijzing naar "Aziaten" die het Wekenfeest bijwoonden, betekenen dat er op dat moment ook Scythen in Jeruzalem aanwezig waren. Bovendien blijkt hieruit dat de Parthen en de Scythen behoorden tot de ontheemde bevolking van de "verloren tien stammen van Israël". De heidense volkeren in Azië hadden voor de aanbedding van de God van Israël geen enkele culturele belangstelling. Alleen de tien stammen van Israël zouden een dergelijke gewoonte in stand houden.

Het was niet ongebruikelijk dat er grote bedevaartreizen vanuit Parthië naar Jeruzalem werden georganiseerd, om de God van Israël te aanbidden. Eerder merkten we al op dat Josephus heeft geschreven over karavanen (met offeranden voor de God van Israël) uit het Parthische Mesopotamië, die in Jeruzalem aankwamen onder de bescherming van "vele tienduizenden manschappen". Dit moeten geweldige schatkaravanen zijn geweest, die de bescherming door een groot leger rechtvaardigden. Zulke enorme "offeranden" uit Parthië, die op weg gingen naar Jeruzalem, tonen aan dat heel veel mensen in het rijk Parthië de God van Israël vereerden. Dit betekent ook dat er in de tijd van de Here Jezus en Herodes, veel werd gereisd en handel werd gedreven tussen Judea en de vele provinciën van het Parthische rijk.

In een eerder hoofdstuk hebben we al gezien dat de Wijzen trouw waren aan één dynastie (de Arsaciden), die altijd over Parthië had geregeerd. We hebben aangetoond dat veel heersers over de Parthische (Saka) koninkrijken namen hadden met daarin het woord "Peres" ("Fares") of de medeklinkers van het Hebreeuwse stamwoord van die naam (PH-R-S). Dit betekent dat de Arsaciden stamden uit het zaad van David, de eerste koning uit de lijn van Peres. (Matthéüs 1 : 2-6) Uit 1 Kronieken 3 : 17-24 blijkt dat deze koninklijke lijn bleef bloeien, ook tijdens de ballingschap van Juda. Deze dynastie kreeg zelfs

een vooraanstaande positie in het Babylonische rijk. (2 Koningen 25 : 27-30) Dit eerherstel van de Davidische dynastie tijdens hun ballingschap in Azië was er waarschijnlijk de oorzaak van dat velen uit hen als vazalkoning (over de in ballingschap levende Israëlieten) fungeerden, onder hun Babylonische en Perzische overheersers. Hun latere bestijging van de troon van Parthië was de vervulling van de profetie in Jeremia 33 : 17, waar wordt voorgezegd dat er altijd afstammelingen van David zouden regeren over de nakomelingen van de tien stammen van Israël. Dit zou de verklaring kunnen zijn voor de onwankelbare trouw van de Parthen aan de Arsaciden. De Parthen waren Israëlieten en de Arsaciden afstammelingen van koning David. De Arsaciden waren de enige dynastie in Azië die raciaal, historisch en cultureel gezien verwant waren met het Parthische volk.

Matthéüs 1 : 3-17 vertelt dat ook Jezus Christus afstamde van Peres/Fares en koning David en dus was Jezus een bloedverwant van de heersende dynastie in Parthië (ook afstammelingen van Peres). De verwantschap van Jezus met de Arsaciden in Parthië is een nadere verklaring voor het eerbetoon aan Jezus door de Parthische adelstand. Het was voor de Parthische Megistanen (de Magiërs en Wijzen) gebruikelijk om de levensloop van familieleden der Arsaciden in het buitenland te volgen. Soms riepen de Megistanen de Arsaciden, die in den vreemde waren, (Scythië of Rome) op naar Parthië terug te komen om hun koning te worden. Zoals vermeld in hoofdstuk 8, vermoordden sommige Parthische prinsesjes ieder mannelijk familielid dat ze maar konden vinden in een poging potentiële rivalen voor de troon uit de weg te ruimen. Dit dwong de Magiërs om op zoek te gaan naar afstammelingen uit de bloedlijn van de Arsaciden (de lijn van Peres en koning David) die verder weg woonden. Op het moment van de geboorte van Jezus had de laatste Parthische keizer Phraates IV (die regeerde van 37 tot 2 vóór Christus) veel van zijn mannelijke familieleden gedood, waaronder zijn eigen vader en bijna dertig broers.¹⁶ Ten tijde van de geboorte van Jezus waren mannelijke Arsaciden schaars.

Terwijl de Magiërs, geleid door een engel Gods, hulde brachten aan de jonge Jezus, zullen ze aan Jozef en Maria ongetwijfeld alles wat ze maar konden bedenken hebben gevraagd over Zijn achtergrond. Ze moeten hebben gehoord dat Jezus familie was van Peres en koning David. **Deze familierelatie maakte van Jezus een Arsacid, een bloedverwant van de koningen van Parthië.** Omdat Parthië het koningschap aan elke Arsacid kon aanbieden en niet alleen aan de oudste zoon of de naaste verwant van de vorige koning, was het zelfs zo **dat Jezus Christus in aanmerking kwam voor de troon van Parthië.** In de Bijbel wordt wel de koninklijke afstamming van Jezus (uit het zaad van David) genoemd, maar Zijn relatie tot de dynastie van Parthië niet. Zoals we later in

dit hoofdstuk zullen zien impliceert de Bijbel tot tweemaal toe dat deze relatie wel degelijk bestond. De Magiërs die Jezus kwamen aanbidden waren leden van het regeringsorgaan dat de koningen van Parthië koos en zij hielden in de gaten wie en waar de mannelijke Arsaciden waren. Zij moeten daarom verheugd zijn geweest toen ze ontdekten dat de jonge Jezus een Arsacid was. De Bijbel zwijgt over latere ontmoetingen, maar de Parthische Magiërs zullen waarschijnlijk in de jaren daarna in contact zijn gebleven met Jezus en alle gebeurtenissen in Zijn leven hebben gevolgd.

Nu zullen we onderzoeken hoe het mogelijk was dat het bezoek aan de jonge Jezus van de invloedrijke Parthen bijna de aanleiding werd tot een Parthisch-Romeinse oorlog. Bedenk dat Parthië van 40 tot 37 vóór Christus over Palestina en Syrië had geregeerd, voordat de Romeinen de Parthen achter de rivier de Eufraat terugdreven. Die oorlog luidde een lange periode van Parthisch-Romeinse "ontspanning" in. Binnen deze periode speelde het gehele leven van Jezus Christus zich af. In het jaar 1 na Christus werd een grote Parthisch-Romeinse oorlog echter ternauwernood voorkomen door (zoals besproken in hoofdstuk 8) een "topconferentie" tussen de Parthische keizer Phraataces en Caius Caesar, de kleinzoon van Augustus Caesar, op een eiland in de rivier de Eufraat (neutraal terrein). Romeinse bronnen vermelden dat:

"De legers van de twee aanvoerders tegenover elkaar werden opgesteld op de beide oevers van de rivier (de Eufraat). De aanvoerders zelf werden vergezeld door een gelijk aantal deelnemers en begonnen voor het oog van beide partijen te beraadslagen".¹⁷

Deze "topconferentie" wendde een oorlog af, maar hoe kon het bezoek van de Magiërs een rol spelen in deze crisis? De wetenschap heeft berekend dat Jezus Christus waarschijnlijk werd geboren in ongeveer 4 vóór Christus. De bijbelse verhalen over het bezoek van de Wijzen aan Jezus eindigen ermee dat de Wijzen Judea verlaten om terug te keren naar Parthië. Hierdoor ontstaat de indruk dat de kwestie daarmee afgedaan was. Als we echter kijken naar de geopolitieke werkelijkheid van dat moment is het onmogelijk dat het vertrek van de Wijzen uit Judea het einde van de affaire was. In Matthéüs 2 : 3 wordt vermeld dat Herodes en "geheel Jeruzalem" verontrust waren over de komst van de Magiërs. Jeruzalem was een handelsstad, het knooppunt van belangrijke handelsroutes en ontving regelmatig karavanen met vele honderden of duizenden mensen. Drie vermoede Magiërs uit het oosten zouden nog niet hebben kunnen tornen aan de rust in de stad. Trouwens, karavanen uit Parthisch gebied (zoals besproken in hoofdstuk 8) konden met een escorte van vele duizenden bewapende mannen in Jeruzalem arriveren, zonder de stad

te verontrusten. Wat was er aan deze karavaan van de Magiërs zo opvallend anders? De Magiërs (misschien tien, twaalf of meer van hen) waren Parthische edellieden, die de heersers over het Parthische rijk uitkozen. Zo'n bezoek was uniek en is in de geschiedenis van de stad Jeruzalem nooit weer voorgevallen. Zulke vooraanstaande mensen kwamen niet in het geheim de stad binnen, maar werden geëscorteerd door een groot gevolg van dienaren en misschien wel duizenden Parthische beroepsmilitairen. Dit gebeurde op het moment dat Parthië en Rome een vredesverdrag hadden en er de laatste decennia geen groot Romeins of Parthisch leger de rivier de Eufraat was overgestoken. De komst naar Jeruzalem van een belangrijke Parthische militaire macht, al was het ook als escorte van hoge Parthische functionarissen, was, militair gezien, een uitdaging en kon terecht door Herodes en de Romeinen worden gezien als een overtreding van het verdrag.

In de tijd dat Parthië Palestina bezet hield, had zij haar eigen vazalkoning, Antigonus, gekroond tot heerser over Judea. Toen de Wijzen (de officiële koningmakers van Parthië) naar Jeruzalem kwamen, op zoek naar "de nieuwe koning der Joden", moet het voor Herodes en de Romeinen hebben geklonken alsof de Parthen Judea opnieuw wilden bezetten en Herodes van de troon afzetten. Het feit dat ze openlijk met Herodes (de Romeinse vazalkoning over de Joden) spraken over het vinden van de "nieuwe koning der Joden", kan, gezien de geschiedenis van het gebied, door de Romeinen praktisch als een oorlogsverklaring zijn beschouwd. Koning Herodes "beet op zijn tong" en deed geen roekeloze uitlatingen tegen de Magiërs, maar hij behandelde hen met respect. Een dergelijke ongewone bedeesdheid van Herodes getuigt van een intimiderend groot aantal troepen van de Parthen in Jeruzalem. Er was al meer dan drie decennia een belangrijk Romeins-Parthisch verdrag van kracht, waardoor Rome in dit gebied geen enkele dreiging verwachtte en dus maar een klein garnizoen had in de stad Jeruzalem.

Het gebod van Caesar dat er geen oorlog met Parthië mocht worden uitgelokt, bracht Herodes in een lastig parket. De Romeinen konden onmogelijk zeker weten of de Magiërs en Parthen zonder kwalijke bijbedoelingen in Judea waren en of dit "bezoek" vriendschappelijk van aard was. Na het vertrek van de Parthen, moest er over deze zeer ongewone gebeurtenis rapport worden uitgebracht aan Caesar. Herodes was terecht bezorgd over de bedoelingen van de Parthen binnen zijn gebied. Waren zij misschien gekomen om een vervanger tot "koning der Joden" te zalven? Hadden ze hem misschien bedrogen, omdat zij het gebied, zonder dat hij het wist en zonder zijn toestemming, hadden verlaten? Ook kunnen de moordzuchtige daden van Herodes in Bethlehem de Joodse weerstand hebben aangewakkerd en de geruchten over opstand

tegen de gehate Romeinen zullen sterker geworden zijn. Herodes voorzag een mogelijke invasie van Parthië en/of een Joodse opstand en vond dat hij meer Romeinse soldaten in zijn gebied nodig had. In zijn rapporten aan Caesar stelde Herodes zichzelf ongetwijfeld in een gunstig daglicht. Waarschijnlijk waarschuwde hij Caesar dat de Parthen over de Eufraat waren getrokken, dat ze een militaire patrouille naar Jeruzalem hadden gestuurd om te speuren naar de zwakke plekken van de stad en dat ze openlijk hadden gesproken over het kronen van een "nieuwe koning der Joden". Omdat de komst van de Parthen naar Jeruzalem de hele stad diep verontrust had, zal het nieuws over deze buitengewone gebeurtenis zich snel hebben verspreid langs alle handelsroutes die elkaar in Jeruzalem kruisten.

Het was ook nog eens zo, dat Rome en Parthië zich in 2 vóór Christus voor een mogelijk conflict in Armenië over de troonopvolging van Armenië geplaatst zagen. In Armenië, zowel als in Judea, was het altijd de vraag of het Rome of Parthië zou zijn die de koning in die landen zou aanstellen. Parthië had in Armenië kunnen voorkomen dat dit een crisis werd, maar haar handelswijze in Judea (het bezoek van de Magiërs) was provocerend. De reactie van Rome was dat zij een groot leger "naar het oosten" stuurde, om zich op een mogelijke Parthisch-Romeinse oorlog voor te bereiden. Rawlinson beschrijft hoe het Romeinse leger in 1 vóór Christus arriveerde, enigszins vertraagd door de pensionering van de favoriete commandant van Augustus Caesar. De situatie werd nog meer verward, doordat Phraates IV, keizer van Parthië, stierf, terwijl de Wijzen in Jeruzalem op bezoek waren.¹⁸ Tegen de tijd dat de Romeinse versterkingen aankwamen, was ook Herodes de Grote gestorven, dus alle belangrijkste aanvoerders konden tegen de tijd dat Rome en Parthië aan de rivier de Eufraat hun "topconferentie" hielden, met een frisse blik naar de zaak kijken.

Historische verslagen vermelden het Parthische bezoek aan Jeruzalem niet als één van de oorzaken van deze dreigende confrontatie. Wij kunnen nu echter wel zien hoe deze gebeurtenis bijgedragen moet hebben aan de angst van de Romeinen voor een aanval van Parthië op hun gebied. Historische verslagen vermelden alleen het Armeense geschil, maar het is het vermelden waard dat de Parthische en Romeinse legers elkaar niet in de bergen van Armenië troffen, maar langs de rivier de Eufraat (de invalsroute naar Syrië en Palestina). Het Romeinse leger arriveerde in 1 vóór Christus en de Romeins-Parthische vredesconferentie wist de situatie pas in 1 ná Christus te bezweren. Er ontstond dus een periode van "oorlogskoorts" in het Midden-Oosten. Iedereen in het gebied slaakte een diepe zucht van verlichting toen een oorlog werd afgewend. Zoals we zullen zien, zou veel van de bediening van Jezus Christus in Judea niet hebben kunnen plaatsvinden, als er oorlog was uitgebroken (waarmee de periode

van ontspanning tussen Parthië en het Romeinse Rijk zou zijn geëindigd). Over de vroege jaren van Jezus Christus wordt in de Bijbel verder maar weinig verteld. Lukas 2 : 40 vermeldt dat de Here Jezus sterk en gezond opgroeide, dat Hij vervuld was met wijsheid en dat de genade Gods met Hem was. Lukas 2 : 41-50 vertelt ons dat Jezus, op de leeftijd van twaalf jaar, de leraren in de tempel verbaasde met Zijn wijsheid. Deze passage laat zien dat Hij nog steeds door Zijn ouders volgens Gods wet werd opgevoed, want Zijn familie bezocht jaarlijks het Pascha in Jeruzalem (de plaats van de tempel). Anderen zullen de Here Jezus gezien hebben als de devote, briljante zoon van een traditionele Joodse familie.

Het verhaal in Lukas vertelt dat Jezus al een hele dag van Zijn familie was gescheiden, voordat ze zich realiseerden dat Hij werd vermist en een zoektocht begonnen. Hij werd uiteindelijk gevonden in de tempel. Hoe kon Jezus, een 12-jarige jongen, een hele dag van Zijn ouders gescheiden zijn, zonder dat zij het merkten? **Hoe kwam een 12-jarige knaap überhaupt in aanraking met de leraren in de tempel**, de religieuze elite van de Joodse godsdienst? Dit betekent meer dan we zo oppervlakkig denken. Het zou van Jozef en Maria ongepast zijn geweest als zij aan Jezus hadden toegestaan zonder begeleiding van een volwassene door Jeruzalem te zwerven. Het lijkt daarom duidelijk dat Jezus vergezeld werd door een volwassen familielid. Ze waren een hele dag onbezorgd over de afwezigheid van Jezus, voordat ze naar Hem op zoek gingen en hieruit is af te leiden dat het heel gewoon was dat Hij niet bij hen in de buurt was. In de Joodse Talmoed en in andere bronnen wordt vermeld dat Jozef van Arimathea de oudoom was van Jezus Christus.¹⁹ Het is waarschijnlijk dat Jozef van Arimathea het volwassen familielid was dat de Here Jezus als Zijn mentor en begeleider diende. Jozef van Arimathea nam in de Joodse samenleving een belangrijke plaats in en was blijkbaar zelfs lid van het Sanhedrin. Lukas 23 : 50, 51 vertelt dat, jaren later, toen het Sanhedrin de dood van Jezus had bevestigd, Jozef van Arimathea **niet had ingestemd** met wat de Here Jezus werd aangedaan. Dat Jozef weigerde in te stemmen met de moordplannen van het Sanhedrin, betekent dat Jozef lid was van dat lichaam, met het bijbehorend recht om de handswijze van het Sanhedrin goed (of af) te keuren.

Het is nu ook duidelijk hoe de jonge Jezus betrokken kon raken in een gesprek met de hoogste elite van de tempel. De oudoom van Jezus, Jozef van Arimathea, had vrije toegang tot de hoogste regionen van de Joodse samenleving en waarschijnlijk was het gewoon dat Jezus met Jozef van Arimathea meeging naar de tempel om daar uiteindelijk deel te nemen aan een discussie tussen Zijn oudoom en de tempelleraren. Blijkbaar ging Jezus vaak genoeg met Zijn oudoom op pad, zodat Zijn wat langere afwezigheid deze keer voor

Jozef en Maria niet uitzonderlijk was. De rest van het leven van Jezus tot de leeftijd van dertig jaar, is een mysterie. De Bijbel zwijgt over dit onderwerp, maar er wordt ons wel een hint gegeven. Het is belangrijk dat Jezus, toen Hij ongeveer twaalf jaar was, meer tijd onder de hoede van Jozef van Arimathea doorbracht en minder onder de hoede van Jozef en Maria was. Er blijkt een belangrijke overgang plaatsgevonden te hebben in het leven van Jezus. Toen Jozef en Maria na een driedaagse zoektocht Jezus in de tempel vonden (Lukas 2 : 46) bestrafte Maria Hem met de woorden: "Waarom hebt Gij ons zo gedaan? Zie, Uw vader en ik hebben U met angst gezocht". Jezus antwoordde: "Wat is het, dat gij Mij gezocht hebt? Wist gij niet, dat Ik moet zijn in de dingen Mijns Vaders?" Jezus, op de leeftijd van twaalf jaar, vertelde hen in wezen: "Waarom hebben jullie zelfs maar moeite gedaan om naar Mij te zoeken?" De zinsnede "Ik **moet** zijn in de dingen Mijns Vaders" betekent dat de Geest van God Hem inmiddels uit het gezin en Zijn menselijke familie begon weg te leiden om Hem te sturen in de richting van het werk van Zijn hemelse Vader. De Bijbel voegt eraan toe dat Jezus met Jozef en Maria terugging naar Nazareth. Jezus brak dus nog niet helemaal met Zijn ouderlijk huis. De gebeurtenis in de tempel en de eigen woorden van Jezus maakten echter wel duidelijk dat Zijn vertrek aanstaande was.

Deel 2: De "ontbrekende achttien jaren" (van 12 tot 30 jaar)